

Plasticvrij feest

In het kort

De leerlingen organiseren in groepjes een plasticvrij (school)feest. Ze denken na over alternatieven voor (wegwerp)plastic op feesten en festivals. Elk groepje werkt aan een eigen onderdeel:

- poster en uitnodiging,
- versieringen,
- hapjes, drankjes en budget,
- make-up, kleding en muziek.

Onderdelen

Deze challenge bestaat uit:

- ✚ Introductieles plasticsoep (optioneel). Wij raden je aan om deze les te doen met de klas voordat je start met de challenge Plasticvrij feest. Zie bit.ly/PSFVMBOK
- ✚ Klassikale digibordles Plasticvrij feest. Hiermee loop je stap-voor-stap door de challenge heen.
- ✚ Bijlage Plasticvrij feest. Hierin vind je stappenplannen voor de groepsopdrachten en tips om een AVG-proof filmpje te maken over de challenge.

Tijdsduur

2 tot 3 uren:

- ✚ Introductieles plasticsoep (optioneel): 30 minuten
- ✚ Instructie challenge Plasticvrij feest: 20 minuten
- ✚ In groepjes het feest voorbereiden met behulp van de stappenplannen: 1-2 uren

Sluit aan bij de vakken

- ✚ maatschappijleer, muziek, management en organisatie, culturele en kunstzinnige vorming, economie, Nederlands, tekenen, en de profielen zorg en welzijn, groen, horeca, bakkerij en recreatie, media, vormgeving en ICT, dienstverlening en producten, economie en ondernemen.
Tip: je kunt deze challenge vakoverstijgend aanpakken. De voorbereidende activiteiten voor het plasticvrije feest sluiten aan bij verschillende vakken en profielen vmbo-beroepsgericht.
 - Uitnodiging en flyer maken past o.a. bij Nederlands, media, vormgeving en ICT en CKV.
 - Versieringen past bij techniek, groen (bloem en groen & styling) en CKV.
 - Hapjes en drankjes past bij groen (voeding) en horeca, bakkerij en recreatie.
 - Kleding, make-up en muziek past bij CKV, zorg en welzijn en muziek.

Sluit aan bij de kerndoelen

👉 Nederlands

1. De leerling leert zich mondeling en schriftelijk begrijpelijk uit te drukken.
6. De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.
7. De leerling leert een mondelinge presentatie te geven.

👉 Mens en maatschappij

36. De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan.
42. De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu.

👉 Kunst en cultuur

51. De leerling leert met behulp van visuele of auditieve middelen verslag te doen van deelname aan kunstzinnige activiteiten, als toeschouwer en als deelnemer.

Sluit aan bij de eindtermen van de profielen

👉 Bouwen, Wonen en Interieur

- P/BWI/1.1.4 eisen voor duurzaamheid toepassen
- P/BWI/2.3.5 afval op de juiste wijze verwerken en afvoeren

👉 Horeca, Bakkerij en Recreatie

- P/HBR/2.2.6 economisch en duurzaam omgaan met grondstoffen, gas, water en elektra
- P/HBR/3.2.6 economisch en duurzaam omgaan met grondstoffen, gas, water en elektra

👉 Bijlage 1: Wet en regelgeving toepassen, bij **Gastheerschap, Bakkerij, Keuken en Recreatie**.

3. de wet- en regelgeving op het gebied van milieu benoemen en toepassen; het gaat hier om:
 - Het omgaan met schadelijke materialen.
 - Het hanteren van milieukeurmerken en -logo's.
 - Het verwerken en verminderen van afval bij afvalscheiding.

Leerdoelen

- 👉 De leerlingen leren samenwerken in een groepje.
- 👉 De leerlingen bedenken creatieve oplossingen om plasticgebruik op feesten te verminderen.
- 👉 Leerlingen leren hoe ze een evenement moeten voorbereiden en organiseren.
- 👉 De leerlingen verdiepen zich in de mogelijkheden van recycling op feesten en festivals.

Vorbereiding

- ✚ Zoek uit wie op jullie school de schoolfeesten of evenementen organiseert.
Spreek af wanneer het feest kan plaatsvinden.
- ✚ Zet de presentatie en het filmpje klaar.
- ✚ Zet de tafels klaar voor groepjes.

Lesuitvoering

Informatie bij de digibordles Plasticvrij feest

- ✚ Deze digibordles heeft een interactieve optie 'devices in de klas'. Vraag de leerlingen hun telefoon of tablet mee te nemen naar de les. Indien je liever geen telefoon of tablet gebruikt tijdens de les dan kan dat ook.
- ✚ Indien je kiest voor de interactieve optie 'devices in de klas', dan worden er gedurende de hele les quizvragen gesteld. Advies: gebruik deze interactieve optie alleen bij een klas van max. 30 leerlingen.
- ✚ Leerlingen kunnen zich eenvoudig met hun telefoon aanmelden op LessonUp.app Hier wordt gevraagd naar een pincode (deze verschijnt vanzelf op slide 12 en staat ook links onderin het scherm). Leerlingen die zich aanmelden onder een valse naam kunnen door de docent verwijderd worden.
- ✚ Leerlingen die geen telefoon hebben kunnen met een andere leerling meedoen.
- ✚ Indien 'devices in de klas' aan staat, dan kan je ook kiezen voor geluid aan/uit en deel scherm aan/uit. Verderop kan je kiezen of je de tussenstand wilt tonen na elke vraag. Dit zorgt voor een extra competitie-element, maar kan ook afleidend werken. Advies: zet "tussenstand tonen" UIT en zet "sluit voor nieuwe deelnemers" AAN.
- ✚ **Slide 1 t/m 17** kun je klassikaal behandelen. Daarna werken de leerlingen in groepjes aan de vier verschillende onderdelen. Zorg voor groepjes van 4 tot 6 leerlingen.
- ✚ **Slide 5:** De groepjes hebben verschillende dingen nodig:
 - Poster en uitnodiging: papier/karton, scharen, lijm en stiften in veel kleuren;
 - Versieren en opruimen: knutselmateriaal, afvalbakken en -zakken;
 - Hapjes, drankjes en budget: bekers en servies, geld voor boodschappen;
 - Make-up, kleding en muziek: make-up en feestkleding, muziekinstallatie, lichten, evt. muziekinstrumenten.
- ✚ **Slide 6-8:** Stel de kijkvragen voordat je het filmpje aanzet.
Antwoord vraag 1: De bekers worden vies, beschadigen en kunnen daardoor niet meer gerecycled worden. Het wordt restafval en gaat de verbrandingsoven in.
Antwoord vraag 2: Betere alternatieven : hardcups, statiegeld, recycling van wegwerpbekers (minst goede keuze).
Vraag de leerlingen welke oplossing het minst geschikt is. Wegwerpbekers zijn het minst duurzaam, ook als ze gerecycled worden. Bovendien worden wegwerpbekers sneller zwerfafval. Doordat ze zo licht zijn waaien of spoelen ze makkelijk weg.
- ✚ **Slide 9-10:** Bespreek de dilemma's met de leerlingen. Laat de leerlingen argumenten geven bij hun keuze.

Vervolg lesuitvoering

- 👉 **Slide 11-13:** Stel de kijkvragen voordat je het filmpje aanzet.
Antwoord vraag 1: hardcups met statiegeld. Je betaalt 1 euro statiegeld voor een harde kunststof beker. Als je de beker inlevert bij de bar krijg je die euro weer terug.
Antwoord vraag 2: 10.000 kilo wegwerpplastic (42 kilometer aan bekers).
 - 👉 **Slide 14:** Laat de leerlingen het woordweb invullen en ga daarna klassikaal de verschillende antwoorden groeperen.
 - 👉 **Slide 15:** Help de leerlingen met het formuleren van hun doelen voor de challenge.
Voorbeelden:
 - We gaan al het wegwerpplastic op het feest vervangen door duurzame alternatieven.
 - We zorgen dat het plasticafval wordt verzameld voor recycling.
 - We gaan geen kleding dragen van synthetische stoffen.
 - Alle versieringen zijn plasticvrij.
 - 👉 **Slide 16:** Verdeel de klas in groepjes van 4-6 leerlingen en verdeel de onderwerpen.
 - 👉 **Slide 17:** Gebruik de stappenplannen in de bijlage. De leerlingen kiezen een onderwerp van de vorige slide (1 t/m 4). Let er op dat elk onderwerp aan bod komt.
Als er veel groepjes zijn kun je sommige groepjes hetzelfde onderwerp laten voorbereiden. Stem dan wel goed af wie wat doet, zodat er bijvoorbeeld niet te veel boodschappen worden gedaan voor het feest.
 - 👉 **Slide 18 t/m 21:** Gebruik de stappenplannen in de bijlage. Vergeet niet te filmen tijdens de voorbereidingen!
-
- 1. Antwoorden stappenplan uitnodiging en poster maken**
1. Datum, starttijd en eindtijd, locatie en adres, naam van het feest, feestelijke afbeelding (en en vormgeving, korte uitleg over plasticvrij feest.
 3. Door geen wegwerpplastic te gebruiken help je mee met de strijd tegen plasticvervuiling.
 4. Bijvoorbeeld: geen wegwerpplastics gebruiken, verpakkingsvrije boodschappen, geen make-up met microplastics gebruiken, geen plastic versieringen, oproep om op het feest geen synthetische kleding te dragen .
 - 5 en 6. Als gasten bijvoorbeeld hun eigen herbruikbare beker moeten aanschaffen kun je dit in de uitnodiging en op de poster vermelden.
 7. Papier (kringloop of met fsc-keurmerk) of digitaal.
 8. Minimaal 6 weken voor het feest. Stuur daarna nog een reminder.
 9. Op school, op de route naar school, bij mensen thuis voor het raam, de bibliotheek.
Als het feest niet alleen voor school is kun je de posters ook op andere plekken ophangen.
Denk aan sportclubs, etalages van winkels, bij het station.
 10. Digitaal, via post (nadeel: portokosten) of controleer goed dat de uitnodigingen echt bezorgd worden.
 11. Is er budget of moeten de kosten uit de opbrengsten betaald worden?

Vervolg lesuitvoering

2. Antwoorden stappenplan versieren en opruimen

1. Niet: plastic confetti, plastic of andere wegwerpslingers, ballonnen, plastic rietjes en tiewraps.
2. Bijvoorbeeld: vlaggenslingers van oude lapjes stof, waxinelichtjes in lege jampotjes, lampionnen van lege melkpakken.
Voorbeelden en bronnen:
 - vlaggetjesslinger van stof: www.livelovehome.nl/zelf-maken/diy-vlaggenlijn-maken
 - video: youtu.be/F3S0w7X78ZU
6. Maak bijvoorbeeld duidelijke bordjes bij de afvalbakken, werk met kleuren.
(blauw is papier, groen GFT, oranje is plastic, blik en drinkpakken)
8. Is er budget of moeten de kosten uit de opbrengsten betaald worden?

3. Antwoorden stappenplan hapjes, drankjes en budget.

1. TIPS:

- Koop frisdrank in statiegeldflessen.
- Schenk kraanwater uit kannen.
- Koop liever één grote saptap van 10 liter dan kleine pakken.
- Je kunt ook zelf limonade maken en serveren in glazen kannen
(recepten op www.kitchenhugs.nl/blogs/duurzaam-koken-eten-en-drinken-met-kitchen-hugs/zelf-suikervrije-ranja-maken)
- Koop chips in voordeelverpakkingen, géén kleine zakjes.
- Serveer blokjes kaas, gevulde eitjes, stokbrood (bewaar dit in eigen linnen broodzak).
- Maak zelf kruidenboter.
- Koop nootjes of olijven in eigen bewaarbakjes.
- Bak bitterballen en serveer met mosterd uit glazen pot.

2. TIPS:

- Gebruik gewoon servies en was dit af.
- Of gebruik harde, afwasbare plastic bekertjes.
- Gebruik geen plastic wegwerpservies of bestek. Liever ook geen ander wegwerpservies, maar papier is altijd beter dan plastic.
- Werk met een statiegeldsysteem op het feest. Kijk voor inspiratie op www.greencups.nl, www.greenevents.nl en 3voor12.vpro.nl/update~af857fdf-9e7e-4dc7-a946-f89c0f18-b67~amsterdam-verplicht-bekers-met-statiegeld-op-festivals~.html
- Laat iedereen bij aanvang een beker kopen op het feest of meebrengen van thuis die hij/zij steeds bij zich houdt en bijvult.

3. Laat de leerlingen de boodschappenlijst echt maken.

5. Bekijk of de leerlingen een goede boodschappenlijst hebben gemaakt. Hebben ze eraan gedacht om inkopen te doen op de markt, bij een boerderijwinkel of bij een bakker (minder verpakkingen), in plaats van bij de supermarkt (bijna alles verpakt)?
6. Is er budget of moeten de kosten uit de opbrengsten betaald worden? Help de leerlingen eventueel met het bepalen van de entreprijs.
- 8 en 9. Laat de leerlingen een rooster maken met daarop de verschillende taken tijdens het feest.

Vervolg lesuitvoering

4. Antwoorden stappenplan make-up, kleding en muziek

1. Je kunt de challenge plasticvrije toiletta's erbij pakken voor meer uitleg over microplastics in verzorgingsproducten en make-up. Of verwijst naar: www.plasticsoupfoundation.org/wat-wij-doen/microplastics/beat-the-microbead
3. Alternatieven voor plastic glitters: www.voordewereldvanmorgen.nl/duurzame-blogs/hoe-duurzaam-is-glitter
4. Tips: geef het aan in de uitnodiging. Richt een plasticvrije make-up hoek met visagisten in op het feest, waar de gasten zich kunnen laten opmaken.
5. Voorbeelden van synthetische stoffen zijn nylon, acryl, fleece, polyester.
Meer info: huis-en-tuin.infonu.nl/huishoudelijk/56212-synthetische-textielvezels-typen-eigenschappen-onderhoud.html
6. Bij elke wasbeurt raken duizenden kleine vezeltjes los van de stof. Deze komen via het riool uiteindelijk in zee terecht.
7. Doe bijvoorbeeld een oproep in de uitnodiging dat de gasten geen, of zo min mogelijk synthetische kleding dragen op het feest. Geef voorbeelden van synthetische stoffen.
8. Probeer zoveel mogelijk vintage / tweedehands kleding te kopen. Of maak zelf kleding van oude restjes stof.
10. Omdat dit onderwerp waarschijnlijk minder tijd kost dan de onderwerpen 1 t/m 3 kun je dit groepje extra dingen laten regelen voor het feest, zoals verlichting en begeleiding regelen.
11. Is er budget of moeten de kosten uit de opbrengsten betaald worden?

👉 **Slide 22:** zorg ervoor dat de verschillende groepjes met elkaar afstemmen. Je kunt hiervoor tussentijds een klassikale feestvergadering inplannen.

👉 **Slide 23:** Veel feestplezier! Vergeet niet te filmen tijdens het feest.

👉 **Slide 24:** Na afronding van de challenge evalueer je met de klas:

- Wat hebben de leerlingen geleerd?
- Hoe was het feest?
- Is het gelukt om geen wegwerpplastic te gebruiken?
- Hoeveel en wat voor soort afval was er? En wat hebben jullie daarmee gedaan?
- Wat zou je een volgende keer anders doen? Wat voor oplossingen heeft de klas bedacht?
- Wat kunnen en gaan de leerlingen zelf doen aan dit probleem?

TIP: Houd de evaluatie concreet, bijvoorbeeld met een top 3 en een flop 3.

Zo blijven alle leerlingen actief betrokken bij de evaluatie.

👉 **Slide 25-27:** Als de leerlingen kans willen maken op een prijs dan moeten zij een filmpje over de challenge maken van maximaal 3 minuten. Vanwege de privacywetgeving (AVG) accepteert de Plastic Soup Foundation alleen inzendingen waarin personen niet herkenbaar in beeld zijn. Lees hiervoor de filmtips in de bijlage.

Filmpjes die niet aan de privacywet voldoen komen niet in aanmerking voor prijzen!

Controleer de filmpjes dus goed voordat deze online worden gezet. De leerling of docent plaatst vervolgens de filmpjes openbaar op YouTube met de hashtags #PSFChallenge en #Plasticvrij-feest. Let op: geef deze hashtags pas aan de leerlingen nadat je het filmpje gecontroleerd hebt. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de school – dus wees hier alert op.

De creatiefste filmpjes die goed aansluiten bij de missie van de Plastic Soup Foundation maken kans op bijzondere prijzen. Kijk voor de actuele prijzen op de website: bit.ly/VOPrijzen

👉 **Slide 29:** Kom alvast in de feeststemming met de rap Kraanwater.

Bronnen

- 👉 greenevents.nl/green-deal
- 👉 www.happinez.nl/mooie-wereld/plasticvrij-feest
- 👉 Filmpje over hergebruik van plastic bekertjes en flesjes op festivals: Never give up on your cup
www.yourcup.nl/?fbclid=IwAR3ILCXMW4Me6v_LDSexd55oKdjqiLiFGMmPnRx3HnoNyFKjwn4AsLXTH40 (slide 7)
- 👉 Filmpje over tenten die achterblijven op festivals: Take Your Tent Home (Engels)
www.youtube.com/watch?v=_RDj27Qg5jE&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2yfyQn5Hwu1_4d4N7NGMK2MgKhv6HqIGwC05KqeHZxAj_3qINrZ4j5Z8
- 👉 Filmpje over Leids ontzet voor en na invoering statiegeldbekers: youtu.be/3b6JiXw5hCk
- 👉 Filmpje over bedrijf Dutch cups, zij maken hardcups: youtu.be/h3mXVlo0crg
- 👉 Filmpje over voetbalstadion waar zwerfafvalprobleem opgelost moet worden:
www.gelderlander.nl/video/kanalen/degelderlander~c320/series/het-schone-oosten~s2282/bekers-blikjes-en-karton-zwerfafval-rondom-grolsch-veste~p134214?

Deze challenge sluit goed aan bij

- 👉 **Plasticvrije toiletta's:** Je checkt je toiletta's en je make-up op microplastics. Je maakt zelf plastic-vrije verzorgingsproducten. Zo zie je er top uit op het feest!
- 👉 **Plastic Music:** Je gaat zelf muziekinstrumenten maken van plastic afval.

Evaluatieformulier

- 👉 Wij horen graag wat jullie van de les en challenge vonden. Vul s.v.p. het evaluatieformulier in over deze challenge. Dit kost niet meer dan vijf minuten. Zie hier: bit.ly/evaluatievmbo